

แผนป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้งจังหวัดมุกดาหาร

พ.ศ

๒๕๖๔

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

สารบัญ

หน้า

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ บทนำ	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๑
๑.๓ เป้าหมาย	๑
๑.๔ กรอบแนวคิดแผน	๑
๑.๕ แนวทางการบริหารจัดการสาธารณสุข	๔
๑.๖ หน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงาน	๕
๑.๗ กลไกการบริหารจัดการ	๖

บทที่ ๒ สถานการณ์ทั่วไป

๒.๑ ลักษณะภูมิประเทศ	๘
๒.๒ สภาพภูมิอากาศ	๘
๒.๓ แหล่งทรัพยากรน้ำธรรมชาติที่สำคัญ	๘
๒.๔ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน	๘
๒.๕ สภาพน้ำฝน – น้ำท่า	๙
๒.๖ ลักษณะการปกครอง	๑๐
๒.๗ สถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่	๑๑

บทที่ ๓ ประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง

๓.๑ การประเมินสถานการณ์	๑๒
๓.๒ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	๑๒

บทที่ ๔ แผนบริหารจัดการน้ำและแผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง

๔.๑ ปริมาณน้ำ	๑๕
๔.๒ แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔	๑๖
๔.๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง	๒๑

บทที่ ๕ แผนบรรเทาและแผนเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร

๕.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ	๒๒
๕.๒ การเตรียมความพร้อม	๒๓
๕.๓ การเผชิญเหตุ	๒๕
๕.๔ การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม	๒๖
๕.๕ การปฏิบัติงานการเตรียมพร้อมป้องกันและ บรรเทาสถานการณ์ภัยแล้งจังหวัดมุกดาหาร	๒๗

บทที่ ๖ การติดตามและรายงานผล

๖.๑ ก่อนเกิดภัย	๒๘
๖.๒ ขณะเกิดภัย	๒๘
๖.๓ หลังเกิดภัย	๒๘
๖.๔ การรายงานสถานการณ์	๒๘

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ บทนำ

จังหวัดมุกดาหารตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย มีอาณาเขตติดกับแขวงสะหวันนะเขต สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแม่น้ำโขงเป็นเขตกั้นพรมแดนมีความยาว ๗๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๔,๔๐๗ ตารางกิโลเมตร หรือ ๒,๗๑๒,๔๐๐ ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมด ๙๗๔,๑๑๖ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙๑ ของพื้นที่จังหวัด มีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง และอ้อย โรงงาน ด้านปศุสัตว์ มีสัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ คือ โคเนื้อ กระบือ และสุกร ส่วนด้านการประมง ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด รองลงมาคือการเลี้ยงปลาในกระชังบริเวณแม่น้ำโขง ได้แก่ ปลานิล ปลานิลแปลงเพศ ปลาไน ปลาตะเพิงขาว พืชสวนอื่นๆ เช่น ปาล์มน้ำมัน มะขาม มะม่วง กล้วยน้ำว้า และพืชผักต่างๆ ที่ผ่านมา จังหวัดมุกดาหารประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติหลายรูปแบบ ได้แก่ อุทกภัย วาตภัย ดินโคลนถล่ม รวมทั้งปัญหาภัยแล้ง ฝนทิ้งช่วง การระบาดของโรคพืชและสัตว์ เป็นต้น ซึ่งในแต่ละปีส่งผลกระทบต่อรายได้และความเป็นอยู่ของเกษตรกร โดยในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤษภาคม โดยทั่วไปจะเกิดความแห้งแล้งและมีอุณหภูมิสูงขึ้น ดังนั้นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเกษตรกรจึงต้องเฝ้าระวังและเตรียมการเพื่อรับสถานการณ์ภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น

เพื่อเตรียมความพร้อมในการป้องกัน ลดความเสี่ยงจากภัยแล้งและประเมินสถานการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตร รวมถึงการเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ตลอดจนเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อน และลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จึงได้จัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้งปี ๒๕๖๓/๖๔ จังหวัดมุกดาหาร ในลักษณะการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดมุกดาหาร

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางปฏิบัติงานเตรียมการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งด้านการเกษตรของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

๒) เพื่อเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

๑.๓ เป้าหมาย

๑) เตรียมการเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้นแก่เกษตรกรรวมทั้งสามารถช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยได้อย่างรวดเร็ว ทันต่อเหตุการณ์

๒) สร้างการรับรู้และสร้างความตระหนักแก่เกษตรกรในการปรับตัวและปรับรูปแบบการผลิตเพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

๓) บริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และติดตามการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เพื่อลดความเสี่ยงจากการขาดแคลนน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อภาคส่วนอื่นๆ

๑.๔ กรอบแนวคิดแผน

ปัจจุบันกรอบแนวคิดในการบริหารจัดการสาธารณภัยของโลกได้เปลี่ยนแปลงจากแนวคิดในอดีตที่เคยมุ่งเน้น การจัดการสาธารณภัย (Disaster Risk Management) เมื่อภัยเกิดขึ้นแล้ว จะเป็นการให้ความสำคัญกับการดำเนินการเชิงรุก โดยใช้แนวทางการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) ซึ่งเป็นการจัดการกับปัจจัยที่ทำให้เกิดความเสี่ยงผ่านมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยทำให้ผลกระทบที่อาจเกิดจาก สาธารณภัย ลดน้อยลงที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยให้ความสำคัญกับมาตรการป้องกันและลดผลกระทบมาตรการเตรียมความพร้อม และมาตรการเสริมสร้างศักยภาพและความสามารถของชุมชนในพื้นที่เสี่ยงมากขึ้น เพื่อให้สามารถปรับตัวต่อสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากประเทศไทยได้นำกรอบแนวคิดการจัดการความเสี่ยงจาก สาธารณภัย (Disaster Risk Management) มาใช้ในการวางแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ ฉบับใหม่ ซึ่งเป็นแผนหลักในการบริหารจัดการสาธารณภัยของประเทศ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดย สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร จึงนำแนวคิดดังกล่าวมาเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผน เตรียมรับสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ของประเทศ และสามารถขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนและบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

๑) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจาก สาธารณภัยต่อชีวิต ร่างกายทรัพย์สิน ความเป็นอยู่ และภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใดเวลาหนึ่งในอนาคต

$$\text{ความเสี่ยงจากสาธารณภัย} = \frac{\text{ภัย} \times \text{ความล่อแหลม} \times \text{ความเปราะบาง}}{\text{ศักยภาพ}}$$

ภัย (Hazard) คือ เหตุการณ์หรืออันตรายที่เกิดขึ้นจากธรรมชาติหรือจากการกระทำของมนุษย์ ที่อาจนำมาซึ่งความสูญเสียต่อทรัพย์สิน ตลอดจนทำให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

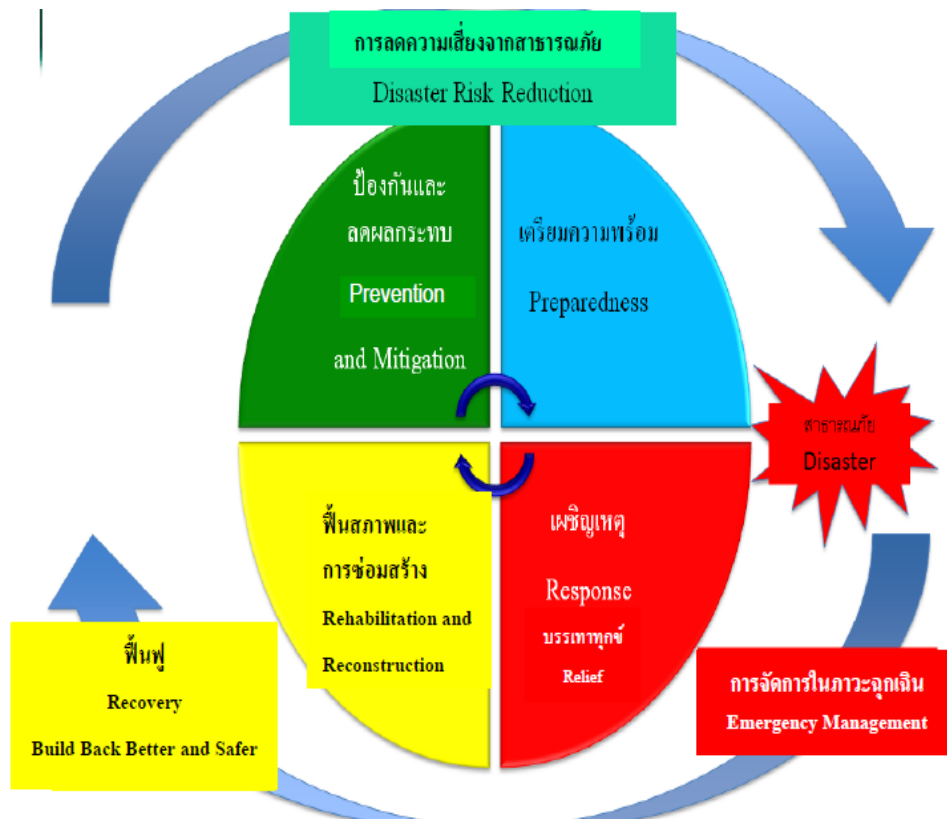
ความล่อแหลม (Exposure) คือ การที่สิ่งใดๆ ก็ตามที่ตั้งอยู่ในอาณาบริเวณพื้นที่เสี่ยงที่อาจจะเกิดภัยและมีโอกาสได้รับความเสียหายจากภัยนั้นๆ

ความเปราะบาง (Vulnerability) คือ ปัจจัยหรือสถานะใดๆ ที่ทำให้ชุมชนหรือสังคมขาดความสามารถ ในการป้องกันตนเอง ทำให้ไม่สามารถรับมือกับภัยอันตรายที่เกิดขึ้น หรือไม่สามารถฟื้นฟูได้อย่างรวดเร็วจาก ความเสียหายอันเกิดจากภัย

ศักยภาพ (Capacity) คือ ความรู้ ทักษะ และทรัพยากรต่างๆ ที่มีอยู่ในชุมชน สังคม หรือหน่วยงานใด ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ กระบวนการที่ช่วยตรวจสอบระดับของความเสี่ยงที่ชุมชนหรือ สังคมมีต่อสาธารณภัย ประกอบด้วย การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) การวิเคราะห์ความเสี่ยง (Risk Analysis) และการประเมินผลความเสี่ยง (Risk Evaluation)

๒) แนวคิดการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management : DRM) เป็น แนวคิดการนำเรื่องความเสี่ยงมาเป็นปัจจัยหลักในการจัดการสาธารณภัยเชิงรุกไปสู่การจัดการอย่างยั่งยืน ประกอบด้วย การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Reduction: DRR) ได้แก่ การป้องกัน (Prevention) การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ควบคู่กับการจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) ได้แก่ การเผชิญเหตุ (Response) และการบรรเทาทุกข์ (Relief) รวมถึงการฟื้นฟู (Recovery) ได้แก่ การฟื้นฟูสภาพและการซ่อมสร้าง (Rehabilitation and Reconstruction)

การสร้างให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) โดยวงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยตามแผนภาพ ดังนี้

วงจรการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย

ความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk) หมายถึง โอกาสที่จะเกิดการสูญเสียจากสาธารณภัย ทั้งต่อชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สินความเป็นอยู่ภาคบริการต่างๆ ในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง ณ ห้วงเวลาใด เวลาหนึ่งในอนาคต การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย (Disaster Risk Management) แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่

ระยะก่อนเกิดภัย

๑) การป้องกันและการลดผลกระทบ (Prevention & Mitigation) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัย ทั้งที่ใช้โครงสร้างและไม่ใช้โครงสร้าง โดยการวิเคราะห์และจัดการกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุและผลกระทบของสาธารณภัย เพื่อลดโอกาสที่สาธารณภัยจะสร้างผลกระทบต่อบุคคล ชุมชนหรือสังคม รวมถึงป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การวางแผนการใช้ที่ดินการจัดทำแผนที่เสี่ยงภัย การกำหนดมาตรฐานความปลอดภัยในการก่อสร้างอาคาร การเสริมสร้างความแข็งแรงของตลิ่ง การขุดลอกคูคลอง /ท่อระบายน้ำ การปรับแผนการเกษตรเพื่อกระจายความเสี่ยง เป็นต้น

๒) การเตรียมความพร้อม (Preparedness) เป็นการดำเนินการช่วงก่อนเกิดภัยเพื่อให้ประชาชนหรือชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีองค์ความรู้ ชีตความสามารถ และทักษะต่างๆ พร้อมทั้งจะรับมือกับสาธารณภัย ได้แก่ การจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน การฝึกป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยการเตรียมการอพยพและจัดตั้งศูนย์พักพิงชั่วคราว การพัฒนาคลังข้อมูลสาธารณภัยแห่งชาติ การจัดตั้งคลังสำรองทรัพยากร รวมทั้งการพัฒนาระบบและกระบวนการแจ้งเตือนภัยให้มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ระยะเกิดภัย

การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Management) เป็นการเผชิญเหตุและการบรรเทาทุกข์ โดยการจัดการสาธารณภัยในภาวะฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน โดยการจัดระบบการจัดการทรัพยากร และภารกิจความรับผิดชอบ เพื่อเผชิญเหตุการณ์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นทุกรูปแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งลด ความสูญเสียที่จะมีต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ทรัพยากร สภาพแวดล้อม สังคมและประเทศให้มี ผลกระทบน้อยที่สุด

ระยะหลังเกิดภัย

การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการดำเนินการภายหลังจากที่ภาวะฉุกเฉินจากสาธารณภัยบรรเทาลง หรือได้ผ่านพ้นไปแล้ว เพื่อปรับสภาพระบบสาธารณูปโภค การดำรงชีวิต และความเป็นอยู่ของชุมชนที่ประสบภัย ให้กลับสู่สภาวะปกติ หรือพัฒนาให้ดีกว่าและปลอดภัยกว่าเดิม (Build Back Better and Safer) ตามความเหมาะสม โดยการนำปัจจัยในการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยมาดำเนินการในการฟื้นฟู ซึ่งหมายรวมถึงการซ่อมสร้าง (Reconstruction) และการฟื้นฟูสภาพ (Rehabilitation) ได้แก่ การฟื้นฟูสุขภาพผู้ประสบภัย การฟื้นฟูที่อยู่อาศัย ระบบโครงสร้างพื้นฐาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงการฟื้นฟูระบบเศรษฐกิจ

๑.๕ แนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย

การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการสาธารณภัย ใช้ระบบบัญชาการเหตุการณ์โดยรวมอำนาจสั่งการแบบ รวมศูนย์ (Single Command) โดยได้กำหนดผู้รับผิดชอบเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ตามระดับความรุนแรงของสาธารณภัย และเมืองค์กรรับผิดชอบในการแก้ไขเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของ กระทรวงเกษตรฯ
๑	สาธารณภัยที่เกิดขึ้นทั่วไปหรือมีขนาดเล็ก	ผู้อำนวยการท้องถิ่น ผู้อำนวยการอำเภอ และ/หรือผู้ช่วย ผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานคร สามารถควบคุม สถานการณ์และระงับภัย ได้โดยลำพัง	กองอำนาจการป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัย (อ.บ.ต./เทศบาล/เมือง พัทยา/อำเภอ/สำนักงาน เขต/คณะทำงานปฏิบัติการ ขับเคลื่อนงานนโยบาย สำคัญและการแก้ไขปัญหา การเกษตร ระดับอำเภอ (Operation Team)	- เกษตรอำเภอ
๒	สาธารณภัยขนาด กลาง	ผู้อำนวยการในระดับ ๑ ไม่สามารถควบคุม สถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการจังหวัด และ/หรือผู้อำนวยการ กรุงเทพมหานครเข้า ควบคุมสถานการณ์	ศูนย์บัญชาการเหตุการณ์ ส่วนหน้า (กองอำนาจการ ป้องกันและบรรเทาสาธารณ ภัยจังหวัด หรือกอง อำนาจการป้องกันและ บรรเทา สาธารณภัย กรุงเทพ มหานคร)	- ผอ.ศูนย์ติดตาม และแก้ไขปัญหาภัย พิบัติด้านการเกษตร จังหวัด - หัวหน้าหน่วยงาน ระดับจังหวัด

ระดับ	ความรุนแรง	การจัดการ	องค์กรรับผิดชอบ	ผู้รับผิดชอบของกระทรวงเกษตรฯ
๓	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบรุนแรงกว้างขวางหรือสาธารณภัยที่จำเป็นต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญหรืออุปกรณ์พิเศษ	ผู้อำนวยการในระดับ ๒ ไม่สามารถควบคุมสถานการณ์ได้ ผู้อำนวยการกลาง และ/หรือผู้บัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติเข้าควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ผอ.ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงฯ - หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงฯ
๔	สาธารณภัยขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบร้ายแรงอย่างยิ่ง	นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ควบคุมสถานการณ์	กองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (บก.ปภ.ช.)	- ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๖ หน่วยงานที่สนับสนุนการดำเนินงาน

๖.๑ คณะกรรมการศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหามลพิษพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย

- ๑) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร
- ๒) สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร
- ๓) สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร
- ๔) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร
- ๕) สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร
- ๖) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร
- ๗) สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์มุกดาหาร
- ๘) สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๑
- ๙) โครงการชลประทานมุกดาหาร
- ๑๐) ศูนย์วิจัยข้าวอุบลราชธานี
- ๑๑) ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร
- ๑๒) ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯมุกดาหาร
- ๑๓) สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร
- ๑๔) สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดมุกดาหาร
- ๑๕) สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร
- ๑๖) สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดมุกดาหาร
- ๑๗) การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดมุกดาหาร
- ๑๘) สำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

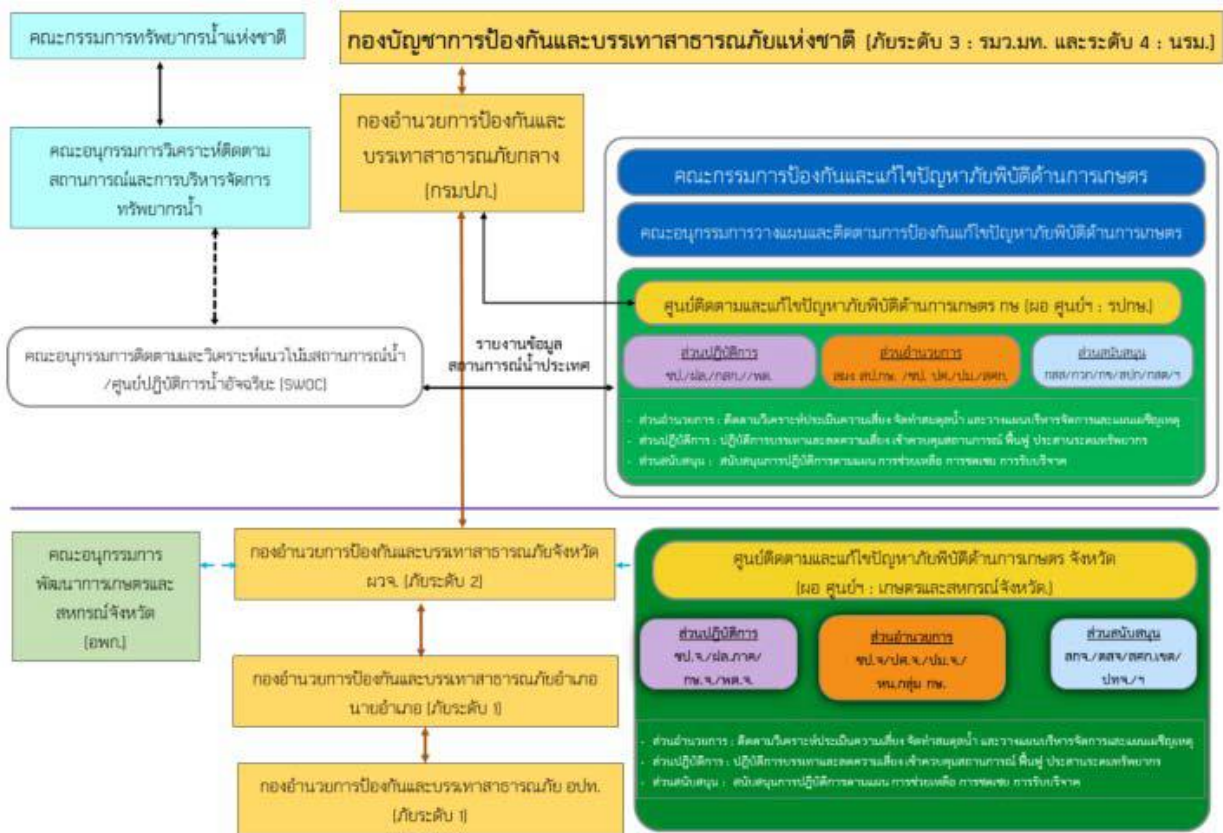
๑.๗ กลไกการบริหารจัดการ

โครงการสร้างการบริหารจัดการสถานการณ์ภัยแล้งด้านการเกษตรระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารจัดการเกี่ยวกับภัยพิบัติด้านการเกษตรอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ/อปท. และคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด มีเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์ และหัวหน้ากลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร เป็นเลขานุการศูนย์ เพื่อประสานข้อมูลและการปฏิบัติงานร่วมกับกองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด/อำเภอ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรและพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาภัยแล้ง โดยศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรระดับจังหวัด แบ่งโครงสร้าง เป็น ๓ ส่วน ดังนี้

๑) ส่วนปฏิบัติการ ประกอบด้วย โครงการชลประทานมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร และศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง การสำรวจพื้นที่เพื่อสร้างแหล่งน้ำ จัดทำแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง จัดทำชุดข้อมูลสถานการณ์พื้นที่และสร้างการรับรู้ และปฏิบัติการบรรเทาและลดความเสี่ยง เข้าควบคุมสถานการณ์ พื้นฟูประสานการระดมทรัพยากร

๒) ส่วนอำนวยการ ประกอบด้วย โครงการชลประทานมุกดาหาร สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร และกลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและโครงการพิเศษ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์มุกดาหาร เพื่อติดตามวิเคราะห์ประเมินความเสี่ยง สมดุลน้ำหรือแผนบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง และวางแผนบริหารจัดการและแผนเผชิญเหตุ และจัดทำบัญชีทรัพยากร

๓) ส่วนสนับสนุนดำเนินการ ประกอบด้วย สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๑๑ และหน่วยงานอื่นๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการตามแผน การให้ความช่วยเหลือ พื้นฟูเยียวยา การชดเชยและการรับบริจาค

บทที่ ๒ สถานการณ์ทั่วไป

๒.๑ ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดมุกดาหารทิศเหนือและทิศใต้ มีลักษณะสภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูง ทิศตะวันตกมีเทือกเขาภูพานมีลักษณะเป็นป่าไม้บางแห่งเป็นป่าทึบ ทิศตะวันออกเป็นที่ราบสลับป่าไม้และมีแม่น้ำโขงเป็นเขตกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีความยาว ๗๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ราบร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ทั้งจังหวัด ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๘๕๔,๕๙๘.๔๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๑๔ ของพื้นที่จังหวัด

๒.๒ สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดมุกดาหาร ช่วงระหว่างเดือนตุลาคม ถึงเดือนพฤษภาคม โดยทั่วไปจะเกิดความแห้งแล้งและมีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงขึ้น โดยจะขึ้นสูงสุดในเดือนเมษายนซึ่งอาจจะมีอุณหภูมิสูงสุดถึง ๔๒.๕ องศาเซลเซียส เป็นผลให้มีอากาศร้อนอบอ้าวและร้อนจัดเกือบทุกพื้นที่ของประเทศ โดยฤดูร้อนจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม จะมีมวลอากาศเย็นหรือบริเวณความกดอากาศสูงแผ่ลงมาปะทะกับมวลอากาศร้อนซึ่งจะทำให้บริเวณดังกล่าวเกิดพายุฝนฟ้าคะนองลมกระโชกแรง หรือเรียกอีกอย่างว่า พายุฤดูร้อน ฤดูฝนจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม จะเกิดฝนทั้งช่วงประมาณปลายเดือนมิถุนายนถึงต้นเดือนกรกฎาคม ปริมาณฝนที่ได้เกิดจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดเอาความชื้นเข้ามา และปริมาณฝนที่เกิดจากร่องฝนหรือร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านในแนวตะวันออก-ตก ทำให้เกิดพายุฝนฟ้าคะนองเป็นบริเวณกว้าง ส่วนปริมาณน้ำฝนที่มากที่สุดเกิดจากพายุหมุนเขตร้อนจากทะเลจีนตอนใต้เคลื่อนเข้ามาปีหนึ่งประมาณ ๒-๓ ลูก จะเกิดฝนตกเป็นบริเวณกว้าง

๒.๓ แหล่งทรัพยากรน้ำธรรมชาติที่สำคัญ

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญของจังหวัดมุกดาหาร นอกจากน้ำฝนแล้วยังมีน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสายลำน้ำที่สำคัญได้แก่

๑) ลำน้ำโขง เป็นลำน้ำขนาดใหญ่ไหลผ่านอำเภอห้วยน้ำใหญ่ อำเภอเมืองฯ และอำเภอดอนตาล มีลำน้ำที่ไหลลงได้แก่ ห้วยชะโนด ห้วยบางทราย ห้วยมุก ห้วยบังอีและลำน้ำบริเวณอำเภอดอนตาล ห้วยบางทราย อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอดงหลวง

๒) ห้วยบังอี อยู่ในพื้นที่อำเภอนิคมน้ำอ้อย อำเภอหนองสูง

๓) ห้วยมุก อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร อำเภอดงหลวง

๔) ห้วยแซ่ อยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมุกดาหาร

๕) ห้วยชะโนด อยู่ในพื้นที่อำเภอดงหลวง

๒.๔ แหล่งน้ำจากโครงการชลประทาน

โครงการชลประทานขนาดกลางถึงปี ๒๕๖๒ มี ๔ โครงการ มีพื้นที่ชลประทานประมาณ ๒๗,๖๘๑ ไร่ ได้แก่

๑) อ่างเก็บน้ำห้วยชีเหล็ก มีความจุประมาณ ๒๖.๓๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒) อ่างเก็บน้ำห้วยชะโนด มีความจุประมาณ ๑๘.๔๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๓) อ่างเก็บน้ำห้วยคันแทใหญ่ มีความจุประมาณ ๔.๖๒๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๔) อ่างเก็บน้ำห้วยมุก มีความจุประมาณ ๔.๙๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

โครงการชลประทานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีอยู่ ๑๗ โครงการ มีความจุประมาณ ๔๖.๖๖ ล้านลูกบาศก์เมตร มีพื้นที่ชลประทานประมาณ ๒๒,๐๓๙ ไร่

โครงการชลประทานขนาดเล็ก ณ เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๓ มีจำนวน ๑๓๐ แห่ง กระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ คือ อำเภอเมืองมุกดาหาร ๔๒ แห่ง อำเภอนิคมน้ำอภัย ๑๕ แห่ง อำเภอดงหลวง ๑๔ แห่ง อำเภอดอนตาล ๒๕ แห่ง อำเภอดำชะอี ๑๐ แห่ง อำเภอหว้านใหญ่ ๗ แห่ง และอำเภอหนองสูง ๑๗ แห่ง

๒.๕ สภาพน้ำฝน - น้ำท่า

ปริมาณน้ำฝนส่วนใหญ่จะฝนตกมากในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม เดือนสิงหาคม เป็นเดือนที่มีปริมาณฝนตกมากที่สุด เดือนที่มีปริมาณฝนน้อยสุด คือ เดือนกุมภาพันธ์ จากข้อมูลสถิติข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๒ เดือน มีปริมาณน้ำฝนรวม ๑,๑๑๖ มม. เฉลี่ยเดือนละ ๙๓.๑๗ มม. จำนวนวันฝนตกรวม ๑๐๕ วัน เฉลี่ยเดือนละ ๙ วัน ปริมาณน้ำฝนมากที่สุดในเดือนสิงหาคมและตุลาคม ตามลำดับและปริมาณน้ำฝนน้อยที่สุดในเดือนกุมภาพันธ์ พุศจิกายนและธันวาคม ตามลำดับ

สถิติข้อมูลอุตุนิยมวิทยา ปี ๒๕๖๓

เดือน	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)	ปริมาณน้ำฝน (มม.)	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
			สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
มกราคม	๓	๒.๒๐	๓๕.๕๐	๑๕	๒๕.๒๑	๙๒	๓๒	๖๔.๐๗
กุมภาพันธ์	๑	๒.๒๐	๓๖.๘๐	๑๖.๑๐	๒๕.๘๔	๙๒	๒๕	๕๘.๕๒
มีนาคม	๖	๔๕.๘๐	๔๐.๓๐	๒๐.๒๐	๒๙.๔๒	๙๘	๒๖	๖๔.๙๕
เมษายน	๔	๕๓.๔๐	๔๐.๖๐	๒๐	๒๙.๐๑	๙๑	๓๒	๖๓.๒๖
พฤษภาคม	๑๐	๖๙.๔๐	๔๒.๔๐	๒๔	๓๑.๗๗	๙๗	๓๐	๖๕.๔๖
มิถุนายน	๑๐	๔๒.๔๐	๓๘.๒๐	๒๔	๓๐.๑๘	๙๔	๔๓	๗๑.๗๒
กรกฎาคม	๑๕	๒๖๘.๖๐	๓๖.๙๐	๒๓.๔๐	๒๙.๕๒	๙๙	๔๙	๗๗.๙๒
สิงหาคม	๒๓	๒๘๖	๓๕.๗๐	๒๓	๒๗.๖๗	๑๐๐	๕๔	๘๕.๙๘
กันยายน	๑๑	๑๑๗.๗๐	๓๕.๓๐	๒๓.๘๐	๒๘.๘๔	๙๙	๕๕	๘๒.๗๕
ตุลาคม	๒๐	๒๗๗.๔๐	๓๔.๕๐	๑๗.๙๐	๒๕.๒๒	๑๐๐	๔๔	๘๔.๓๔
พฤศจิกายน	๒	๐.๙๐	๓๔.๒๐	๑๖.๗๐	๒๕.๓๒	๙๘	๓๘	๗๓.๐๕
ธันวาคม	๐	๐	๓๓.๔๐	๑๓.๒๐	๒๒.๔๘	๙๗	๔๓	๗๓.๐๕
รวม	๑๐๕	๑,๑๑๖	๔๔๓.๘๐	๒๓๗.๓๐	๓๓๐.๔๘	๑,๑๕๗	๔๗๑	๘๖๒
เฉลี่ย/เดือน	๘.๗๕	๙๓.๑๗	๓๖.๙๘	๑๙.๗๘	๒๗.๕๔	๙๖.๔๑	๓๙.๓๐	๗๑.๘๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยามุกดาหาร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๖ ลักษณะการปกครอง

๒.๖.๑ การปกครองท้องที่

จังหวัดมุกดาหาร แบ่งเขตลักษณะการปกครองท้องที่ออกเป็น ๗ อำเภอ แบ่งเป็นตำบลจำนวน ๕๒ ตำบล แบ่งเป็นหมู่บ้าน จำนวน ๕๒๖ หมู่บ้าน องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ๑ แห่ง เทศบาลเมือง ๑ แห่ง เทศบาลตำบล ๒๔ แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ๒๙ แห่ง แยกตามรายอำเภอ ดังนี้

อำเภอ	จำนวน ตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาล เมือง	เทศบาล ตำบล	อบต.	ระยะทาง จากอำเภอ ถึงจังหวัด (กม.)
เมืองมุกดาหาร	๑๒	๑๔๙	๑	๑	๑๐	๒	-
คำชะอี	๙	๘๘	-	-	๑	๙	๓๕
ดอนตาล	๗	๖๓	-	-	๓	๕	๓๓
นิคมคำสร้อย	๗	๗๙	-	-	๒	๖	๒๘
ดงหลวง	๖	๖๐	-	-	๓	๓	๕๖
หว้านใหญ่	๕	๔๓	-	-	๒	๒	๓๕
หนองสูง	๖	๔๔	-	-	๓	๒	๕๐
รวม	๕๒	๕๒๖	๑	๑	๒๔	๒๙	-

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดมุกดาหาร ข้อมูลประชากร ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

๒.๖.๒ ข้อมูลประชากรและครัวเรือน

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จังหวัดมุกดาหารมีจำนวนประชากรทั้งสิ้นรวม ๓๕๓,๑๗๔ คน ๑๑๕,๗๔๘ ครัวเรือน แยกเป็น เพศชาย จำนวน ๑๗๖,๗๐๘ คน เพศหญิง จำนวน ๑๗๖,๔๖๖ คน

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ครัวเรือน	ประชากร		
			เพศชาย	เพศหญิง	รวม
เมืองมุกดาหาร	๑,๒๓๕	๔๙,๓๔๑	๖๘,๕๕๗	๖๘,๖๑๖	๑๓๗,๑๗๓
คำชะอี	๗๑๓	๑๓,๑๗๓	๒๒,๒๒๓	๒๒,๒๔๐	๔๔,๔๖๓
ดอนตาล	๕๑๑	๑๓,๑๕๐	๒๒,๒๙๔	๒๒,๒๔๖	๔๔,๕๔๐
นิคมคำสร้อย	๓๗๗	๑๑,๘๗๗	๑๙,๗๐๙	๑๙,๓๗๙	๓๙,๐๘๘
ดงหลวง	๑,๐๗๖	๑๕,๒๑๒	๒๓,๖๖๑	๒๓,๖๙๘	๔๗,๓๕๙
หว้านใหญ่	๘๕	๖,๐๑๕	๙,๙๐๒	๙,๘๖๐	๑๙,๗๖๒
หนองสูง	๔๑๐	๖,๙๘๐	๑๐,๓๖๒	๑๐,๔๒๗	๒๐,๗๘๙
รวม	๔,๔๐๗	๑๑๕,๗๔๘	๑๗๖,๗๐๘	๑๗๖,๔๖๖	๓๕๓,๑๗๔

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

๒.๗ สถานการณ์ภัยแล้งที่เกิดขึ้นในพื้นที่

การเกิดภัยแล้งในพื้นที่และความเสียหายของจังหวัดมุกดาหาร ภัยแล้ง หมายถึง ความแห้งแล้งของลมฟ้าอากาศ อันเกิดจากการที่มีปริมาณฝนน้อยหรือฝนไม่ตกเป็นระยะเวลานานและครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้าง ทำให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ พืชพันธุ์ไม้ต่างๆ ขาดน้ำไม่สามารถเจริญเติบโตได้ตามปกติ เกิดความเสียหายและส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง รุนแรงต่อประชาชน ซึ่งมีมูลค่าสถิติการเกิดความเสียหายที่ผ่านมา ดังนี้

ปี พ.ศ.	จำนวนครั้งที่เกิดภัย (ครั้ง)	จำนวนครัวเรือน ที่ประสบภัย (ครัวเรือน)	พื้นที่ประสบภัย (อำเภอ)	เสียชีวิต (คน)	บาดเจ็บ (คน)	มูลค่า ความ เสียหาย (บาท)
๒๕๕๖	๑	๓๕,๖๙๐	๗	-	-	-
๒๕๕๗	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๘	-	-	-	-	-	-
๒๕๕๙	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๐	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๑	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๒	-	-	-	-	-	-
๒๕๖๓	๑	๑,๐๕๓	๑ (คำชะอี)	-	-	-

ที่มา : สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

บทที่ ๓

ประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง

๓.๑ การประเมินสถานการณ์

จากปริมาณน้ำฝนของจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๓ ช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายนมีปริมาณน้ำฝนตกน้อยมาก รวมถึงปริมาณน้ำท่ามีแนวโน้มลดลง ดังนั้นจึงคาดว่าปี ๒๕๖๔ พื้นที่จังหวัดมุกดาหารจะเกิดภาวะภัยแล้งมีมาก ซึ่งในพื้นที่อื่นก็จะเกิดปัญหาเช่นเดียวกัน สำหรับการประเมินความรุนแรงผลกระทบจากภัยแล้งในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร จะมีความรุนแรงได้มากหรือน้อยขึ้นกับปริมาณฝนที่จะตกเพิ่มเติมตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๔ และ การบริหารจัดการน้ำในพื้นที่

๓.๒ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจังหวัดมุกดาหาร ปี ๒๕๖๓ ข้อมูลจาก สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย จังหวัดมุกดาหาร ในแผนเผชิญเหตุภัยแล้งจังหวัดมุกดาหาร พ.ศ. ๒๕๖๔ มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งจำนวน ๗ อำเภอ ๕๐ ตำบล ๔๑๐ หมู่บ้าน แยกเป็นรายอำเภอได้ดังนี้

๑) อำเภอเมืองมุกดาหาร มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๑๑ ตำบล	๑๓๗ หมู่บ้าน
๒) อำเภอดงหลวง มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๙ ตำบล	๘๐ หมู่บ้าน
๓) อำเภอดอนตาล มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๗ ตำบล	๕๘ หมู่บ้าน
๔) อำเภอนิคมน้ำอ้อม มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๗ ตำบล	๖๑ หมู่บ้าน
๕) อำเภอหว้านใหญ่ มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๕ ตำบล	๑๘ หมู่บ้าน
๖) อำเภอดงหลวง มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๖ ตำบล	๓๖ หมู่บ้าน
๗) อำเภอหนองสูง มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง	จำนวน ๕ ตำบล	๒๐ หมู่บ้าน

๓.๒.๑ พื้นที่เสี่ยงภัยแล้งด้านการเกษตร

๑) ด้านพืช

จากการประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๔ มีพื้นที่ปลูกพืชที่จะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งกระจายในพื้นที่จังหวัดมุกดาหารทั้งหมด ๕ อำเภอ รวมจำนวน ๑,๓๘๒ ไร่ ซึ่งเป็นพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังทั้งหมดจำนวน ๑,๓๘๒ ไร่ สรุปรายอำเภอได้ดังนี้

อำเภอ	ตำบล	ข้าวนาปรัง (ไร่)
๑. เมืองมุกดาหาร		๕๔๐
	๑. บ้านโคก	๑๐๐
	๒. ผึ่งแดด	๓๐๐
	๓. นาโสก	๒๐
	๔. คำป่าหลาย	๓๐
	๕. ดงเย็น	๖๐
๒. นิคมคำสร้อย	๖. ดงมอน	๓๐
		๑๑๕
	๑. นิคมคำสร้อย	๒๐
	๒. นาออก	๕๐
	๓. หนองแวง	๒๕
	๔. กกแดง	๒๐

อำเภอ	ตำบล	ข้าวนาปรัง (ไร่)
๓. ดงหลวง		๙๐
	๑. ดงหลวง	๒๐
	๒. หนองบัว	๓๕
	๓. ชะโนคน้อย	๓๕
๔. คำชะอี		๓๗
	๑. บ้านซ่ง	๗
	๒. หนองเอี่ยน	๕
	๓. เหล่าสร้างถ่อ	๕
	๔. คำบก	๑๐
	๕. น้ำเที่ยง	๑๐
๕. ห้วยใหญ่		๖๐๐
	๑. บางทรายน้อย	๒๐
	๒. ชะโนด	๖๐
	๓. ห้วยใหญ่	๒๘๐
	๔. ป่งขาม	๒๔๐
รวมพื้นที่ทั้งหมด		๑,๓๘๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

๒) ด้านปศุสัตว์

จากการประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๔ มีพื้นที่เลี้ยงสัตว์ที่จะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งกระจายในพื้นที่ ๗ อำเภอ ๕๒ ตำบล รวมพื้นที่แปลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ ๓,๖๘๔ ไร่ สรุปดังนี้

อำเภอ	ตำบล	โค (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	แพะ (ตัว)	พื้นที่ (ไร่)
๑. เมือง	๑๒ ตำบล	๒๘,๒๙๓	๘,๗๙๕	๑๓,๘๔๔	๕๑๐	๗๑๘
๒. นิคมคำสร้อย	๗ ตำบล	๗,๒๗๑	๘๘๐	๙๘๑	๑๓๓	๔๒๕
๓. ดอนตาล	๗ ตำบล	๘,๕๔๓	๗๔๐	๕,๖๕๒	๑๔๖	๒๘๒
๔. ดงหลวง	๖ ตำบล	๙,๑๐๒	๒,๓๙๑	๒,๘๖๓	๑๘๕	๑๗๗
๕. คำชะอี	๙ ตำบล	๑๒,๐๖๙	๒,๖๓๑	๓,๗๗๖	๑๓๐	๓๖๔
๖. ห้วยใหญ่	๕ ตำบล	๔,๒๗๓	๑,๓๒๒	๒,๑๒๗	๓๐๐	๔๓๒
๗. หนองสูง	๖ ตำบล	๑๑,๓๖๑	๕๗๕	๘๙๖	๖๔	๑,๒๘๖
รวมทั้งหมด	๕๒ ตำบล	๘๐,๙๑๒	๑๗,๓๓๔	๓๐,๑๓๙	๑,๔๖๘	๓,๖๘๔

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร

๓) ด้านประมง

จากการประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๔ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำที่จะได้รับผลกระทบจากภัยแล้งกระจายในพื้นที่ ๗ อำเภอ รวมพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๒,๑๗๐ บ่อ ๘๑๕ ไร่ สรุปดังนี้

อำเภอ	ตำบล	จำนวน (บ่อ)	จำนวน (ไร่)	หมายเหตุ
๑. เมืองมุกดาหาร	๑๒ ตำบล	๕๕๐	๑๘๐	
๒. นิคมคำสร้อย	๗ ตำบล	๓๒๐	๑๐๐	
๓. ดอนตาล	๗ ตำบล	๓๐๐	๑๒๐	
๔. ดงหลวง	๖ ตำบล	๔๒๐	๑๘๐	
๕. คำชะอี	๙ ตำบล	๒๕๐	๙๐	
๖. ห้วยน้ำใหญ่	๕ ตำบล	๘๐	๓๐	
๗. หนองสูง	๖ ตำบล	๒๕๐	๑๑๕	
รวมทั้งหมด	๕๒ ตำบล	๒,๑๗๐	๘๑๕	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร

บทที่ ๔

แผนบริหารจัดการน้ำและแผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง

๔.๑ ปริมาณน้ำ

ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน ๔ แห่ง อ่างเก็บน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริและอ่างเก็บน้ำโครงการพัฒนาเพื่อความมั่นคงชายแดน จำนวน ๑๗ แห่ง รวมทั้งหมด ๒๑ อ่างฯ มีปริมาณเก็บกักน้ำรวมทั้งสิ้น ๑๐๑.๓๓ ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำเก็บกักในปัจจุบัน ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ มีปริมาณน้ำ ๕๙.๗๖ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๙๗ ของความจุ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๒ อ่างเก็บน้ำ ๒๑ อ่างฯ มีปริมาณน้ำ ๗๐.๐๓ ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๑๑ ของความจุ ปริมาณน้ำในปัจจุบันมีปริมาณน้อยกว่าปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐.๒๗ ล้าน ลบ.ม.

โครงการ/อ่างเก็บน้ำ	พื้นที่ชลประทาน (ไร่)	ความจุอ่างเก็บน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)	ปี พ.ศ.๒๕๖๒		ปี พ.ศ.๒๕๖๓	
			ปริมาณน้ำในอ่างฯ (ล้าน ลบ.ม.)	% ความจุ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ (ล้าน ลบ.ม.)	% ความจุ
1. อ่างเก็บน้ำห้วยชันเหล็ก (โครงการขนาดกลาง) บ.ด่านยาว ต.นิคมคำสร้อย จ.มุกดาหาร	10,025	26.75	18.70	69.91	11.400	42.62
2. อ่างเก็บน้ำห้วยชะโนด (โครงการขนาดกลาง) บ.หนองหว้า ต.หนองบัว อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	16,000	18.40	16.46	89.46	10.490	57.01
3. อ่างเก็บน้ำคันแทใหญ่ (โครงการขนาดกลาง) บ.ศรีมงคล ต.คำชะอี อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร	-	4.62	3.90	84.33	4.546	98.39
4. อ่างเก็บน้ำห้วยมุก (โครงการขนาดกลาง) บ.ดอนสวรรค์ ต.น้ำเที่ยง อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร	1,656	4.90	3.81	77.76	4.828	98.53
5. อ่างเก็บน้ำห้วยไฟ (พรด.) บ.แก่งนาง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,600	12.80	3.35	26.15	4.927	38.49
6. อ่างเก็บน้ำห้วยพุ (พรด.) บ.นาหินกอง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	3,000	4.50	2.03	45.07	2.336	51.91
7. อ่างเก็บน้ำห้วยพุง (พรด.) บ.นาโคกสูง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,405	4.00	2.04	51.00	1.752	43.80
8. อ่างเก็บน้ำห้วยหินสัน (พรด.) บ.หนองแคน ต.หนองแคน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,700	4.00	3.74	93.50	3.985	99.63
9. อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ (พรด.) บ.โพธิ์ไฮ่ ต.หนองแคน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,500	2.80	2.11	75.36	2.850	101.79
10. อ่างเก็บน้ำห้วยหา (พรด.) บ.แก่งนาง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,200	2.23	1.58	70.85	2.230	100.00
11. อ่างเก็บน้ำห้วยหมอย (พรด.) บ.ปากช่อง ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,300	2.00	0.49	24.70	0.400	20.00
12. อ่างเก็บน้ำห้วยตะโก (พรด.) บ.คำฝักกุด ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	400	0.83	0.47	57.45	0.308	37.33
13. อ่างเก็บน้ำบ้านसानแร่ (พรด.) บ.सानแร่ ต.กกตูม อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	500	0.54	0.34	62.59	0.491	90.93
14. อ่างเก็บน้ำห้วยแคน (พรด.) บ.โคกยาว ต.หนองแคน อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	750	2.10	1.83	87.14	1.300	61.90
15. อ่างเก็บน้ำห้วยขาน้ำ (พรด.) บ.หนองคอง ต.พังแดง อ.ดงหลวง จ.มุกดาหาร	1,300	1.70	1.57	92.35	1.580	92.94
16. อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ 2 (พรด.) บ.ไร่ ต.ดงมอน อ.เมือง จ.มุกดาหาร	3,284	2.68	2.32	86.68	2.156	80.46
17. อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ (ปรด.) บ.โพนศรี ต.นาศรีวน อ.เมือง จ.มุกดาหาร	800	0.74	0.59	79.61	0.738	100.00
18. อ่างเก็บน้ำห้วยหมากไฟ (พรด.) บ.ดอนม่วงพัฒนา ต.โพธิ์ทราย อ.เมือง จ.มุกดาหาร	800	1.50	1.17	77.87	1.136	75.73
19. อ่างเก็บน้ำห้วยหินลาด (พรด.) บ.โคกขามเสียน ต.ดงเย็น อ.เมือง จ.มุกดาหาร	-	1.35	1.21	89.57	1.326	98.35
20. อ่างเก็บน้ำห้วยชันเหล็ก(ตอนบน) (ปรด.) บ.ภูผาหอม ต.นาสะเมิง อ.ดอนตาล จ.มุกดาหาร	1,000	1.20	0.90	74.67	0.286	23.83
21. อ่างเก็บน้ำห้วยท่าไม้คู่ (ภูกา) บ.ศรีมงคล ต.คำชะอี อ.คำชะอี จ.มุกดาหาร	1,500	1.70	1.33	78.24	0.694	40.82
รวม อ่างเก็บน้ำ 21 แห่ง	49,720	101.33	70.03	69.11	59.76	58.97

ที่มา: โครงการชลประทานมุกดาหาร ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

๔.๒ แผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔

๔.๒.๑ ตามแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ของโครงการชลประทานมุกดาหาร ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

๑) อ่างเก็บน้ำในจังหวัดมุกดาหาร จำนวน ๒๑ อ่างฯ มีปริมาณน้ำใช้ได้ทั้งหมด จำนวน ๕๘.๔๐ ล้าน ลบ.ม สำหรับปลูกพืชไร่ ๒๖๐ ไร่ พืชผัก ๑๙๐ ไร่ อ้อย ๑๗๐ ไร่ ไม้ผล ๔๒๘ ไร่ ไม้ยืนต้น ๕,๓๙๒ ไร่ บ่อปลา ๖๔๘ บ่อ รวมทั้งหมด ๗,๐๘๘ ไร่ (ไม่มีพื้นที่ทำนาปรัง) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี ๒๕๖๓/๖๔

แบบฟอร์ม สบอ.จน. - 2

ตารางแผนการจัดสรรน้ำและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64 โครงการชลประทานมุกดาหาร สำนักงานชลประทานที่ 7

สำนักงานชลประทานที่ 7

อ่างเก็บน้ำ	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณน้ำ ใช้งานได้ 1 พ.ย.63	ปริมาณน้ำ (ล้าน ลบ.ม.)						พื้นที่ (ไร่)										ระยะเวลาการส่งน้ำ	
					เกษตร	อุปโภค บริโภค	อุตสาหกรรม	ระบบนิเวศ	อื่นๆ	รวม	ข้าวนาปรัง	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	บ่อปลา	บ่อกุ้ง	อื่นๆ	รวม	เริ่ม	สิ้นสุด
อ่างเก็บน้ำห้วยเหล็ก	นาออก	นิคมคำสร้อย	มุกดาหาร	8.960	3.25	0.13	0.00	0.87	0.00	4.25	0	0	0	0	356	363	89	0	0	808	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยชะโนด	หนองบัว	ดงหลวง	มุกดาหาร	8.835	4.29	0.13	0.00	0.91	0.00	5.33	0	0	0	0	0	609	224	0	0	833	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยคันแหล่น้อย	คำชะอี	คำชะอี	มุกดาหาร	4.570	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยมุก	น้ำเขียง	คำชะอี	มุกดาหาร	4.900	0.08	0.13	0.00	0.91	0.00	1.12	0	0	0	0	0	12	6	0	0	18	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยไผ่	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	5.874	2.23	0.18	0.00	0.00	0.00	2.41	0	0	0	0	0	610	39	0	0	649	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยพู่	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	2.650	2.19	0.00	0.00	0.00	0.00	2.19	0	0	0	0	0	498	53	0	0	551	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยพุง	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	1.936	1.15	0.00	0.00	0.00	0.00	1.15	0	0	0	0	18	256	20	0	0	294	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยหินลับ	หนองแคน	ดงหลวง	มุกดาหาร	3.905	1.36	0.00	0.00	0.00	0.00	1.36	0	100	20	20	0	210	30	0	0	380	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยไร่	หนองแคน	ดงหลวง	มุกดาหาร	2.926	1.93	0.00	0.00	0.00	0.00	1.93	0	10	10	100	8	630	20	0	0	778	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยทา	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	2.206	0.88	0.00	0.00	0.24	0.00	1.12	0	50	100	50	33	119	35	0	0	387	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยหอย	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.830	0.46	0.00	0.00	0.00	0.00	0.46	0	0	0	0	0	170	10	0	0	180	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยตะไถ	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.314	0.40	0.00	0.00	0.00	0.00	0.40	0	0	0	0	0	95	7	0	0	102	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำบ้านสามแคว	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.540	0.56	0.00	0.00	0.00	0.00	0.56	0	0	0	0	13	135	2	0	0	150	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยแคน	หนองแคน	ดงหลวง	มุกดาหาร	1.484	0.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.88	0	0	0	0	0	230	5	0	0	235	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยชาหน้า	พังแดง	ดงหลวง	มุกดาหาร	1.633	0.41	0.00	0.00	0.00	0.00	0.41	0	0	0	0	0	110	1	0	0	111	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยไร่ 2	ดงมอน	เมือง	มุกดาหาร	2.413	1.57	0.00	0.00	0.00	0.00	1.57	0	0	0	-	0	590	26	0	0	616	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์	บาสินบล	เมือง	มุกดาหาร	0.740	0.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.33	0	100	60	0	0		10	0	0	170	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยหมากไฟ	โพธิ์ทราย	เมือง	มุกดาหาร	1.364	0.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.32	0	0	0	0	0	100	28	0	0	128	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยหินลาด	ดงเย็น	เมือง	มุกดาหาร	1.296	0.00	0.00	0.00	0.36	0.00	0.36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำห้วยเหล็ก(ตอนบน)	นาสะเม้ง	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.281	0.13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.13	0	0	0	0	0	150	30	0	0	180	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
อ่างเก็บน้ำถ้ำไม้ดู่	คำชะอี	คำชะอี	มุกดาหาร	0.738	0.67	0.00	0.00	0.00	0.00	0.67	0	0	0	0	0	505	13	0	0	518	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64
รวม				58.40	23.09	0.57	0.00	3.29	0.00	26.95	0	260	190	170	428	5,392	648	0	0	7,088		

หมายเหตุ 1. ทบวันเริ่มต้นส่งน้ำให้ชัดเจน

2. เฉพาะภาคใต้ฝั่งตะวันออกให้กำหนดปริมาณน้ำใช้การได้ ณ วันที่ 1 มี.ค. 2563

3. อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ที่กำหนดแผนจัดสรรน้ำ (ปริมาณน้ำ) / พื้นที่เป้าหมาย ให้รวมทั้งหมดจากคลองสายย่อยและท่อ ที่รับน้ำโดยตรงจากคลองสายใหญ่

4. ข้อมูลปริมาณน้ำรวมต้องเท่ากับแบบฟอร์ม สบอ.จน. - 1

๒) สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในกลุ่มน้ำโขง จำนวน ๖๙ สถานีสูบน้ำฯ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ทั้งหมด จำนวน ๘๓,๑๖๕ ไร่ ปริมาณน้ำที่ต้องการสูบทั้งหมด จำนวน ๖๓,๔๔๑ ล้าน ลบ.ม สำหรับปลูกข้าวนาปรัง จำนวน ๑,๓๗๔ ไร่ พืชไร่ จำนวน ๑,๖๕๕ ไร่ พืชผัก จำนวน ๘๘๐ ไร่ มีรายละเอียดดังนี้

แบบฟอร์ม สบ.จ.น.- 6

ตารางแผนการใช้น้ำของสถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าในกลุ่มน้ำโขง ปี 2563/64

โครงการชลประทาน มุกดาหาร จังหวัด มุกดาหาร สำนักงานชลประทานที่ 7

ลำดับ ที่	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า								พิกัดUTM			ฤดูแล้ง ปี พ.ศ.				ระยะเวลาการส่งน้ำ		รูปแบบ การหมุนเวียน ใช้น้ำ (ถ้ามี)
	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	อัตรา การสูบน้ำ เต็มศักยภาพ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)	ที่ตั้ง ฝั่งซ้าย/ ฝั่งขวา ของลำน้ำ	Zone (47หรือ48)	X	Y	ปริมาณน้ำที่สูบ (ล้าน ลบ.ม.)	นาปรัง (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	เริ่มส่งน้ำ	หยุดส่งน้ำ	
1	นาโปกลาง	-	โนเมือง	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,790	โขงฝั่งขวา	48	471398	1832500	0.980	0	320	160	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
2	นาสีนวน	1	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,050	โขงฝั่งขวา	48	481331	1820091	0.850	45	35	25	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
3	ท่าโครี	7	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,490	โขงฝั่งขวา	48	483659	1818088	0.950	132	40	10	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
4	ส้มป่อย	8	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,080	โขงฝั่งขวา	48	478200	1821615	0.750	52	20	5	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
5	ดงเย็น	1	ดงเย็น	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,150	ห้วยบังอีฝั่งซ้าย	48	466500	1811200	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรไม่ขอใช้น้ำ
6	แก้ง	5	คำป่าหลาย	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	500	ห้วยบางทรายฝั่งขวา	48	452900	1850000	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรไม่ขอใช้น้ำ
7	งทรายใหญ่เห	1	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,490	โขงฝั่งขวา	48	471911	1836595	0.750	73	15	30	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
8	คำฝั่งนอก	2	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,160	โขงฝั่งขวา	48	471524	1833386	0.250	90	25	135	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
9	ดอนม่วย	1	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	1,200	โขงฝั่งขวา	48	471998	1837539	0.550	-	10	40	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
10	บางทรายใหญ่ไ	2	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.250	1,100	โขงฝั่งขวา	48	471817	1834988	0.850	84	10	45	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
11	ตาลใหม่	11	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,500	โขงฝั่งขวา	48	495798	1800908	0.700	-	30	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
12	นาห้วยกอก	4	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,100	โขงฝั่งขวา	48	496627	1800261	0.960	33	45	10	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
13	ตาลรุ่ง	10	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,500	โขงฝั่งขวา	48	491021	1805939	0.230	-	65	20	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
14	ดอนตาล	3	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,470	โขงฝั่งขวา	48	492162	1805241	0.320	-	40	10	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
15	นาตาล	8	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,000	โขงฝั่งขวา	48	489221	1806543	0.200	50	40	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
16	โนนสีทอง	1	ดอนตาล	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,320	โขงฝั่งขวา	48	495125	1801637	0.700	-	100	20	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
17	นาโพธิ์	6	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,550	โขงฝั่งขวา	48	487072	1809573	0.200	30	140	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
18	โพธิ์ไทร	1	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.350	1,230	โขงฝั่งขวา	48	486182	1811736	0.420	75	120	25	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
19	โคก	4	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.300	1,510	โขงฝั่งขวา	48	484679	1816069	0.120	-	55	10	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
20	หนองหล่ม	3	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.200	1,000	โขงฝั่งขวา	48	485310	1814166	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
21	นาสะโน	8	นาสะเม้ง	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.400	1,000	โขงฝั่งขวา	48	488720	1806872	0.150	-	150	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
22	ชะโนด	4	ชะโนด	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,420	โขงฝั่งขวา	48	473141	1842689	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรไม่ขอใช้น้ำ
23	บางทรายน้อย	2	บางทรายน้อย	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,000	โขงฝั่งขวา	48	472301	1839379	0.850	80	100	135	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
24	ฝั่งชะยา	1	บางทรายน้อย	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.400	1,500	โขงฝั่งขวา	48	472138	1838724	0.950	120	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
25	ห้วยน้ำใหญ่	5	ห้วยน้ำใหญ่	ห้วยน้ำใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,840	โขงฝั่งขวา	48	473836	1848823	0.900	80	10	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ

ลำดับ ที่	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า								พิกัดUTM			ฤดูแล้ง ปี พ.ศ.				ระยะเวลาการส่งน้ำ		รูปแบบ การหมุนเวียน ใช้น้ำ (ถ้ามี)
	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	อัตรา การสูบน้ำ เต็มศักยภาพ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)	ที่ตั้ง ฝั้งซ้าย/ ฝั้งขวา ของลำน้ำ	Zone (47หรือ48)	X	Y	ปริมาณน้ำที่สูบ (ล้าน ลบ.ม.)	นาปรัง (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	เริ่มส่งน้ำ	หยุดส่งน้ำ	
26	ห้วยน้อย	2	ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,000	โขงฝั้งขวา	48	474016	1846628	0.880	50	15	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
27	หนองแสง	8	ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,500	ห้วยชนะโนดฝั้งซ้าย	48	471743	1848580	0.100	-	20	20	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
28	ดอนม่วง	7	ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.250	1,500	ห้วยชนะโนดฝั้งขวา	48	472136	1847768	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	ไม่สามารถส่งน้ำได้
29	สองคอน	10	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,120	โขงฝั้งขวา	48	471955	1856124	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	ไม่สามารถส่งน้ำได้
30	ดอนสวรรค์	10	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.500	3,600	โขงฝั้งขวา	48	471774	1857115	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	ไม่สามารถเดินเครื่องได้
31	ป่งขาม	8	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,260	โขงฝั้งขวา	48	472876	1852787	0.180	70	120	25	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
32	สมสะอาด	6	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,100	โขงฝั้งขวา	48	473565	1850226	0.150	50	25	15	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
33	ตัว	3	พังแดง	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.250	1,050	ห้วยบางทรายฝั้งซ้าย	48	437100	1857600	-	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรไม่ขอใช้น้ำ
34	ดอน	3	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.250	1,000	-	48	469012	1840573	0.900	85	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
35	ชะโนดเหนือ	2	ชะโนด	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.300	1,200	ห้วยชะโนดฝั้งขวา	48	473147	1845669	0.900	75	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
36	ขจรกรรมทหาร	1	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.265	1,170	ห้วยชะโนดฝั้งซ้าย	48	467350	1856447	0.750	-	50	30	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
37	โคกขามเลียน	7	ดงเย็น	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.300	3,000	ห้วยบังอีฝั้งขวา	48	464896	1810079	1.150	100	55	20	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
38	ป่งขาม	1	ป่งขาม ดงหมู	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	-	1,200	ห้วยชะโนดฝั้งซ้าย	48	469937	1852258	1.680	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
39	โนนสว่าง	6	ดงเย็น	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.350	1,000	ห้วยบังอีฝั้งขวา	48	466661	1810000	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
40	หนองแอก	5	บางทรายใหญ่	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	-	1,500	ห้วยบางทรายฝั้งซ้าย	48	464063	1841474	2.100	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
41	ทรายทอง	6	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	-	1,000	โขงฝั้งขวา	48	472902	1841680	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
42	หนองน้ำเต้า	2	นาโสก	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.200	1,500	ห้วยหินสัวฝั้งขวา	48	451147	1816488	2.100	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
43	ผาขาม	3	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.250	1,500	ห้วยบังอีฝั้งขวา	48	436384	1818983	2.100	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
44	โคกสวาท	9	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.210	1,100	ห้วยชะโนดฝั้งขวา	48	469946	1852185	1.540	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
45	เหล่าหมี	1	เหล่าหมี	ดอนตาล	มุกดาหาร	-	1,000	ห้วยทรายฝั้งขวา	48	476736	1804780	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
46	เหล่าหมี	1	เหล่าหมี	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.210	1,000	ห้วยทรายฝั้งขวา	48	477705	1806745	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
47	ป่าพะยอม	-	เหล่าหมี	ดอนตาล	มุกดาหาร	0.210	950	ห้วยบังอีฝั้งซ้าย	48	476635	1807698	1.330	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
48	นาโสก	-	นาโสก	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.210	1,100	-	48	450114	1825654	1.540	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
49	สุขสำราญ	-	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.250	1,500	ห้วยบางทรายฝั้งซ้าย	48	468689	1840662	2.100	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
50	นาถ่อนน้อย	-	โนนทราย	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.150	600	-	48	455555	1826735	0.840	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
51	แก่งนาง	-	กกตูม	ดงหลวง	มุกดาหาร	0.150	700	-	48	412557	1856067	0.980	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ
52	วังไฮ	1	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.250	1,900	ห้วยบังอีฝั้งซ้าย	48	434246	1819494	2.660	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้องขอใช้น้ำ

ลำดับ ที่	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า								พิกัดUTM			ฤดูแล้ง ปี พ.ศ.				ระยะเวลาการส่งน้ำ		รูปแบบ การหมุนเวียน ใช้น้ำ (ถ้ามี)
	บ้าน	หมู่ที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	อัตรา การสูบน้ำ เต็มศักยภาพ (ลบ.ม./วินาที)	พื้นที่ ได้รับ ประโยชน์ (ไร่)	ที่ตั้ง ฝิ่งซ้าย/ ฝิ่งขวา ของลำน้ำ	Zone (47หรือ48)	X	Y	ปริมาณน้ำที่สูบ (ล้าน ลบ.ม.)	นาบรัง (ไร่)	พืชไร่ (ไร่)	พืชผัก (ไร่)	เริ่มส่งน้ำ	หยุดส่งน้ำ	
53	หนองแสง	-	ฝั่งแดง	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.250	1,000	ห้วยยางฝิ่งขวา	48	446574	1839313	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
54	ศรีถาวรพนา	-	กกชุม	ดงหลวง	มุกดาหาร	-	40	-	48	415499	1844405	0.056	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
55	นาสีนวน	-	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.075	500	ห้วยตาเหล็กฝิ่งขวา	48	474347	1822326	0.700	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
56	หนองแอก	-	บางทรายน้อย	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	-	1,850	ห้วยบางทรายฝิ่งซ้าย	48	468851	1840442	2.590	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
57	นาตะแบง	-	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.200	1,100	สองฝิ่ง	48	440129	1818396	1.540	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
58	ท่าไคร้ - นาแล	-	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	-	1,500	โขงฝิ่งขวา	48	482630	1819250	2.100	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
59	โพธิ์ไทร	-	โพธิ์ไทร	ดอนตาล	มุกดาหาร	-	1,000	โขงฝิ่งขวา	48	486399	1811166	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
60	นาดี	-	ป่งขาม	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.210	1,400	ห้วยชะโนดฝิ่งขวา	48	471174	1851272	1.960	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
61	บุง	-	ภูวง	หนองสูง	มุกดาหาร	0.100	500	ห้วยบังอีฝิ่งซ้าย	48	437044	1819249	0.700	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
62	หนองผือ	-	ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.100	400	ห้วยชะโนดฝิ่งขวา	48	471375	1849143	0.560	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
63	แซ้	-	บ้านค้อ	คำชะอี	มุกดาหาร	-	500	ห้วยอีค่างฝิ่งซ้าย	48	439420	1839458	0.700	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
64	นาคำ	-	ฝั่งแดง	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	-	1,000	ห้วยยางฝิ่งขวา	48	446801	1838262	1.400	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
65	คำเตาเหล็ก	-	บ้านแก้ง	ดอนตาล	มุกดาหาร	-	1,125	โขงฝิ่งขวา	48	484317	1816872	1.575	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
66	โคกปงเปือย	-	นาโสก	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.150	750	ห้วยบังอีฝิ่งซ้าย	48	443489	1819505	1.050	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
67	หนองแสง	-	ห้วยใหญ่	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	0.250	950	ห้วยชะโนดฝิ่งซ้าย	48	471707	1848699	1.330	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
68	เหล่าล้อม	-	นาสีนวน	เมืองมุกดาหาร	มุกดาหาร	0.075	400	ห้วยตาเหล็กฝิ่งซ้าย	48	473758	1821851	0.560	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
69	โพธิ์เจริญ	-	ชะโนด	ห้วยใหญ่	มุกดาหาร	-	1,150	ห้วยชะโนดฝิ่งขวา	48	473071	1846062	1.610	-	-	-	1-พ.ย.-63	30-เม.ย.-64	เกษตรกรร้งขอใช้น้ำ
รวม							83,165					63.441	1374	1655	880			

๔.๒.๒ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔

แผนการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ของจังหวัดมุกดาหาร มีทั้งหมด ๑๑,๔๗๓ ไร่ แยกเป็นการเพาะปลูกในเขตชลประทาน จำนวน ๖,๔๕๐ ไร่ และนอกเขตชลประทาน จำนวน ๕,๐๒๓ ไร่ มีรายละเอียด ดังนี้

เขตเพาะปลูก	ข้าวรอบที่ ๒	พืชไร่	พืชผัก	อ้อย	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	บ่อปลา	รวมทั้งหมด
ในเขตชลประทาน	๐	๒๖๐	๑๙๐	๑๗๐	๔๒๘	๕,๓๙๒	๖๔๘	๗,๐๘๘
นอกเขตชลประทาน	๑,๓๘๒	๑,๘๖๓	๑,๗๘๘	๐	๐	๐		๕,๐๓๓
รวม	๑,๓๘๒	๒,๑๒๓	๑,๙๗๘	๑๗๐	๔๒๘	๕,๓๙๒	๖๔๘	๑๒,๑๒๑

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร

ระดับข้อมูล	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง											
	ข้าว				พืชไร่							
	ข้าวหอมปทุม	ข้าวเจ้า	ข้าวเหนียว	รวมข้าว	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	ถั่วลิสง	พืชไร่อื่นๆ	รวมพืชไร่	ข้าวโพดฝักสด	พืชผักอื่นๆ	รวมพืชผัก	ข้าว/พืชไร่/พืชผัก รวมทั้งหมด
มุกดาหาร	๗๐	๘๐	๑,๒๓๒	๑,๓๘๒	๔๗๐	๘๙๓	๕๐๐	๑,๘๖๓	๕๒๐	๑,๒๖๘	๑,๗๘๘	๕,๐๓๓
นิคมคำสร้อย	๐	๐	๑๑๕	๑๑๕	๕๐	๑๘๐	๕๐	๒๘๐	๑๖๐	๒๐๐	๓๖๐	๗๕๕
ดอนตาล	๐	๐	๐	๐	๒๐	๓๙๐	๔๕	๔๕๕	๖๙	๑๑๕	๑๘๔	๖๓๙
ดงหลวง	๐	๒๕	๖๕	๙๐	๐	๒๕	๖๕	๙๐	๓๕	๔๐	๗๕	๒๕๕
คำชะอี	๐	๐	๓๗	๓๗	๐	๗	๐	๗	๕๕	๔๔	๙๙	๑๔๓
หว้านใหญ่	๐	๕๕	๕๔๕	๖๐๐	๐	๓๐	๐	๓๐	๗๓	๓๐๐	๓๗๓	๑,๐๐๓
หนองสูง	๐	๐	๐	๐	๐	๑๑	๒๗๕	๒๘๖	๕๓	๑๑๙	๑๗๒	๔๕๘
เมืองกาดำ	๗๐	๐	๔๗๐	๕๔๐	๔๐๐	๒๕๐	๖๕	๗๑๕	๗๕	๔๕๐	๕๒๕	๑,๗๘๐

สำนักงานเกษตรอำเภอได้จัดทำข้อมูลการผลิตพืชรายอำเภอ และชี้แจงสร้างความเข้าใจแก่เกษตรกรในการลดปริมาณพื้นที่การผลิตพืชในช่วงฤดูแล้ง โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าว และส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทน รวมทั้งพืชอายุสั้นเพื่อลดผลกระทบและความเสียหายจากภัยแล้ง

๔.๒.๓ สถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง

สำหรับสถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ขณะนี้เริ่มปลูกข้าวนาปรังและพืชไร่ พืชผักแล้วบางส่วน รวม ๓๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๖๒ ของพื้นที่เป้าหมาย ทั้งนี้สำนักงานเกษตรอำเภอทุกอำเภอ ได้แจ้งเตือนเกษตรกรถึงแนวโน้มของสภาพอากาศและปริมาณน้ำฝนในช่วงเดือน มกราคม – มิถุนายน ๒๕๖๔ ซึ่งจะทำให้เกิดสถานการณ์ภัยแล้งและจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่การเกษตร โดยให้เกษตรกรทำการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งตามกรอบเป้าหมายที่กำหนด หรือเปลี่ยนเป็นการเพาะปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย

เขตเพาะปลูก	แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)			สถานการณ์การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ (ไร่)		
	ข้าวรอบที่ ๒	รวมพืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด	ข้าวรอบที่ ๒	รวมพืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด
ในเขตชลประทาน	๐	๔๕๐	๔๕๐	๐	๔๕๐	๔๕๐
ในนอกเขตชลประทาน	๑,๓๘๒	๓,๖๕๑	๕,๐๓๓	๐	๓๐๘	๓๐๘
รวมทั้งหมด	๑,๓๘๒	๔,๑๐๑	๕,๔๘๓	๐	๗๕๘	๗๕๘

๔.๓ การบริหารจัดการความเสี่ยง

จากการคาดการณ์สถานการณ์ภัยแล้งที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ประกอบกับปริมาณน้ำในลำน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งเก็บน้ำต่างๆ ทั้งในเขตและนอกเขตชลประทานมีปริมาณน้ำน้อยกว่าในช่วงฤดูแล้งของปีที่ผ่านมา หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ร่วมกันประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง โดยในเขตชลประทาน มีเป้าหมายที่กลุ่มผู้ใช้น้ำชลประทานทุกกลุ่ม เพื่อให้รับทราบสถานการณ์น้ำและวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เหมาะสมกับน้ำต้นทุนที่มีในแต่ละแห่ง พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจและขอความร่วมมือเกษตรกรให้งดหรือลดการทำนาปรังในปีนี้ และหากยังประสงค์ปลูกพืชฤดูแล้งให้พิจารณาเปลี่ยนเป็นการเพาะปลูกพืชใช้น้ำน้อยแทน สำหรับพื้นที่นอกเขตชลประทานจุดที่อาจประสบความเสี่ยงเหมือนปีที่ผ่านมา ณ พื้นที่การเกษตรบริเวณฝายห้วยยาง บ้านนาคำ ตำบลผึ่งแดด อำเภอเมือง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ร่วมลงพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ให้กับเกษตรกรที่มีความต้องการปลูกพืชฤดูแล้ง เพื่อให้รับทราบสถานการณ์น้ำและร่วมกันวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เหมาะสมกับน้ำต้นทุนที่มี เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

บทที่ ๕

แผนบรรเทาและแผนเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร

เพื่อเป็นการบรรเทาและเผชิญเหตุภัยแล้งด้านการเกษตร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาก็ได้ดำเนินการเกษตร ได้จัดประชุมซักซ้อมการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงานและแผนงาน/โครงการที่จะดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาก็ได้ ปี ๒๕๖๓/๖๔ ตามกรอบแนวความคิดการบริหารจัดการความเสี่ยง ๔ ด้าน ประกอบด้วย การป้องกันและลดผลกระทบ การเตรียมความพร้อม การเผชิญเหตุ และการฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม ดังนี้

๕.๑ การป้องกันและลดผลกระทบ

๕.๑.๑ การสร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้ง

๑) ประชาสัมพันธ์ รมรงค์ และส่งเสริมให้เกษตรกรขุดบ่อหาแหล่งน้ำในแปลง การจัดทำระบบน้ำในสวน หรือสำรองน้ำไว้ใช้ ตลอดจนแจ้งเตือนให้ใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างประหยัด

๒) ชี้แจงทำความเข้าใจให้คำแนะนำการปลูกพืชไร่ที่ใช้น้ำน้อยหรือพืชฤดูแล้ง และแนะนำเกษตรกรให้ดูแลรักษาพืชในช่วงฤดูแล้ง อาทิ การตัดแต่งกิ่ง การรักษาความชุ่มชื้นในดินโดยการคลุมโคนต้น การให้น้ำพืชอย่างประหยัดและคุ้มค่า และลดการเผาตอซัง

๓) ในเขตชลประทาน จัดประชุมกลุ่มผู้ใช้น้ำในเขตจังหวัดทั้ง ๒๑ กลุ่ม ตลอดจนอาสาสมัครชลประทาน เพื่อให้ทราบสถานการณ์น้ำและวางแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งให้เหมาะสมกับน้ำต้นทุนที่มี พร้อมทั้งประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจและขอความร่วมมือเกษตรกรให้งดหรือลดการทำนาปรัง

๔) จัดชุดปฏิบัติการประจำพื้นที่ออกตรวจและแจ้งเหตุการณ์เผาในพื้นที่การเกษตรและปลูกจิตสำนึกในการไม่เผาเศษซากพืชหรือวัชพืช และวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่การเกษตรหากมีความจำเป็นต้องการเผาวัชพืชในพื้นที่เกษตรกรรมใกล้พื้นที่ป่าต้องทำแนวกันภัยและควบคุมอย่างใกล้ชิด โดยขออนุญาตให้ถูกต้อง

๕) ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้แก่เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้ทราบถึงข้อควรปฏิบัติในการเลี้ยงสัตว์น้ำและการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงฤดูแล้งให้สามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์หาวิธีการป้องกันแก้ไขตลอดจนมีการวางแผนการเลี้ยงเพื่อปรับลดขนาดการผลิต หรืองดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงภัยที่จะเกิดขึ้นให้มากที่สุด

๖) เฝ้าระวังและควบคุมไม่ให้มีการปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำ

๕.๑.๒ การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุน

๑) สำรวจปริมาณน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำอื่นๆ ในพื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง ว่ามีปริมาณน้ำเพียงพอหรือไม่และให้สำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซ่อมแซมให้สามารถใช้การได้

๒) สำรวจพื้นที่เพื่อสร้างแหล่งน้ำธรรมชาติ (บ่อจืด) และการสร้างแหล่งน้ำต้นทุนในเขตพื้นที่ สปก.

๓) เตรียมการจัดสร้างทำนบกั้นเพื่อปิดกั้นลำน้ำหรือแหล่งน้ำต่างๆ ไว้ใช้ในฤดูแล้ง

๔) ดำเนินการขุดลอกคู คลอง แหล่งน้ำสาธารณะ และการกำจัดวัชพืชออก เพื่อให้สามารถเก็บกักน้ำได้มากขึ้น

๕) ในเขตชลประทาน สำหรับอ่างเก็บน้ำที่มีปริมาณน้ำเกินความจุเก็บกัก ควรพิจารณาทำการเสริมกระสอบทรายเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนของอ่างฯ

๕.๒ การเตรียมความพร้อม

๕.๒.๑ การเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ

๑) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร เตรียมพร้อมทรัพยากร กำลังคน เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ และยานพาหนะ ให้พร้อมสำหรับการเผชิญเหตุ และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ซึ่งสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ได้รวบรวมข้อมูลดังกล่าวจากส่วนราชการสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดมุกดาหาร เพื่อใช้สนับสนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยหรือเมื่อได้รับการร้องขอจากจังหวัด

๒) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหารจัดตั้งหน่วยเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านปศุสัตว์ และเตรียมพร้อมวัสดุอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลและรักษาสัตว์ป่วย

บัญชีเครื่องมือ อุปกรณ์ต่างๆ สำหรับการเผชิญเหตุ

สถานที่ตั้ง	เครื่องมือ/อุปกรณ์	จำนวน
๑. สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ตู้	๑ คัน
	รถยนต์ ๔ ประตู	๒ คัน
๒. โครงการชลประทานมุกดาหาร	เครื่องสูบน้ำขนาด ๘ นิ้ว	๖ เครื่อง
	รถบรรทุกน้ำขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน
	รถบรรทุกขนาด ๖ ตัน และ ๔ ตัน	๒ คัน
๓. ศูนย์หม่อนไหมเฉลิมพระเกียรติฯ มุกดาหาร	รถยนต์ ๔ ประตู	๓ คัน
๔. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์บรรทุก ๖ ล้อ (สภาพพอใช้)	๑ คัน
๕. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมุกดาหาร	รถบรรทุก ๖ ล้อ	๑ คัน
	รถยนต์ ๔ ประตู	๑ คัน
๖. สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ขนย้ายสัตว์น้ำ	๒ คัน
๗. ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร	รถยนต์สำหรับขนย้ายสัตว์น้ำ	๒ คัน
	ถังขนย้ายสัตว์น้ำพร้อมอุปกรณ์	๒ ชุด
	อวนสำหรับจับหรือย้ายสัตว์น้ำ	๒ ผืน
	ชุดวิเคราะห์คุณภาพน้ำ	๒ ชุด
๘. สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร	รถยนต์ตู้	๑ คัน
๙. สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร	รถบรรทุกขนาดเล็กแบบที่นั่ง ๒ ตอน (Double cab) ขับเคลื่อน ๔ ล้อ	๑ คัน
	รถบรรทุกขนาดเล็กแบบที่นั่ง ๒ ตอน (Double cab)	๒ คัน
	รถบรรทุกน้ำ ขนาด ๖,๐๐๐ ลิตร	๑ คัน
	รถยนต์กู้ภัยเล็กเคลื่อนที่เร็วพร้อมอุปกรณ์ (เครื่องตัด-ถ่าง)	๑ คัน
	รถกู้ภัยขนาดกลางพร้อมอุปกรณ์	๑ คัน
	รถบรรทุกติดเครน ๖ ล้อ	๑ คัน
	เรือยางพร้อมเครื่องยนต์	๑ คัน
	เครื่องกำเนิดไฟฟ้าชนิดกระแสไฟฟ้า	๑๐ เครื่อง

เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	หน่วยงาน
๑	นางสาวช่อลัดดา คนเชื้อ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ	๐๖-๕๖๕๑-๙๗๑๕	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดมุกดาหาร
๒	นายจตุศักดิ์ ไชยทะ	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน		
๓	นางวิราวรรณ ผากา	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ปฏิบัติการ	0852580875	สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร
๔	นายสุชัย ลิ้มวัฒนา	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และ สารสนเทศการปศุสัตว์	๐๘๙ ๘๔๓ ๑๗๑๗	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร
๕	นายสง่า คำพันธ์	เจ้าพนักงานประมงอาวุโส	๐๖-๕๒๔๐-๕๕๒๗	สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร
๖	นายต่อศักดิ์ ภูผา	นายช่างชลประทานอาวุโส	๐๘-๙๒๘๐-๒๐๐๙	โครงการชลประทานมุกดาหาร
๗	นายทนา ไชยศรี	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ พิเศษ	๐๙-๕๑๖๔-๐๙๗๐	สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดมุกดาหาร
	นายณัฐดนัย ปิ่นหอม	นักวิชาการปฏิรูปที่ดินชำนาญการ	๐๙-๕๙๖๓-๐๙๔๕	
๘	ว่าที่ ร.ต.ธเนศ เยื้องกระโทก	ผอ.นิคมสหกรณ์ดอนตาล	๐๙-๑๘๖๑-๘๓๙๓	สำนักงานสหกรณ์จังหวัด มุกดาหาร
	ผอ.ตรีพัฒน์ พรศุภสิทธิ์	ผอ.นิคมสหกรณ์ดงเย็น	๐๙-๑๘๖๗-๒๖๘๔	
๙	นางสาวณัฐริณี ปทุมกรณ์	นักวิชาการตรวจสอบบัญชีชำนาญ การ	๐๘-๕๗๓๙-๒๔๕๑	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ มุกดาหาร
๑๐	นางเดือนเพ็ญ ชำนาญ	เจ้าพนักงานการเกษตรอาวุโส	๐๙-๑๘๓๔-๕๖๑๙	สถานีพัฒนาที่ดินมุกดาหาร
๑๐	นายวุฒิชัย กากแก้ว	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ พิเศษ	๐๙-๑๘๒๙-๕๒๕๕	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร มุกดาหาร
๑๑	นางสาวสุภากร ไกรวิมล	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ	๐๘-๕๗๑๒-๐๔๔๔	ศูนย์หม่อนไหมเฉลิม พระเกียรติฯ มุกดาหาร
๑๒	นายอภิรัตน์ เอกชาติ ปัญญา	นักวิชาการประมง ปฏิบัติการ	๐๙-๕๘๔๓-๕๖๗๘	ศูนย์วิจัยและพัฒนา การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดมุกดาหาร
๑๓	นายประวิทย์ ทวีสุข	นักวิชาการเงินและบัญชี ๖	๐๙-๕๑๙๒-๖๐๗๙	การยางแห่งประเทศไทย จังหวัดมุกดาหาร

๕.๒.๒ การสำรองเสบียงอาหารสัตว์

สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร มีโควตาการจ่ายสำรองอาหารสัตว์จากศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์ หน่วยงาน จำนวน ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม(๑,๐๐๐ ฟ่อน) หากเกิดภัยพิบัติรุนแรงสามารถเพิ่มปริมาณได้ ทั้งในส่วนของหญ้าแห้ง หญ้าสด หรืออาหาร TM

๕.๒.๓ การสำรองเมล็ดพันธุ์พืช

๑) กรมการข้าวได้จัดสรรเมล็ดพันธุ์ให้กับศูนย์ข้าวชุมชนในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร ที่เข้าร่วมโครงการฯ กับกรมการข้าว ในปี ๒๕๖๔ (ต่อเนื่อง ๓ ปี) จำนวน ๑๐ ศูนย์ฯ ละ ๓ ตัน ภายใต้โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ กิจกรรมการเสริมสร้างศักยภาพการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวของศูนย์ข้าวชุมชน

๕.๒.๔ การประเมินแนวโน้มการเกิดข้อพิพาทปัญหาการแย่งน้ำ

- ๑) บริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพวางแผนการใช้น้ำให้เพียงพอและทั่วถึง โดยผ่านการประชุมที่ได้จัดทำไว้แล้ว
- ๒) จัดประชุมชี้แจงถึงการบริหารจัดการใช้น้ำเพื่อจัดรอบเวรการใช้น้ำในเขตพื้นที่ชลประทาน
- ๓) จัดให้มีคณะกรรมการเพื่อบริหารจัดการเปิดปิดประตูระบายน้ำอย่างเป็นระบบ
- ๔) ร่วมกับฝ่ายปกครองและตำรวจภูธรดูแลความปลอดภัยในทรัพย์สินไม่ให้มีการลักขโมยเครื่องมือการเกษตรหรือร่วมกันเจรจาไกล่เกลี่ยกรณีเกิดข้อพิพาทในปัญหาการแย่งน้ำ

๕.๒.๕ การรายงานสถานะวิกฤติและการเข้าสู่การเผชิญเหตุ

- ๑) ให้หน่วยงานที่เป็นหน่วยงานส่งเสริมการผลิตทั้งด้านพืช ประมงและปศุสัตว์ ติดตามและประสานการบริการจัดการทรัพยากรน้ำกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด

๕.๓ การเผชิญเหตุ

๕.๓.๑ การสนับสนุนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค รักษาระบบนิเวศและการเกษตร

- ๑) กำหนดเวลาเริ่มการส่งน้ำหรือการจัดสรรน้ำให้กับพืชที่ภัยแล้ง
- ๒) จัดเตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่ จำนวน ๖ เครื่อง และรถยนต์บรรทุกน้ำเพื่อช่วยเหลือหากเกิดสถานการณ์ภัยแล้งโดยเฉพาะพืชที่ปลูกในเขตชลประทาน

๕.๓.๒ การแจกจ่ายเสบียงอาหารสัตว์

- ๑) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร แจกจ่ายเสบียงอาหารสัตว์ที่ผลิตได้ตามโควตาภายในจังหวัดให้กับเกษตรกรที่ประสบภัย หากไม่เพียงพอให้จัดสรรเพิ่มเติมไปยังศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์กาฬสินธุ์ และสำนักงานปศุสัตว์เขต ๔
- ๒) การขนย้ายและสนับสนุนเสบียงอาหารสัตว์ให้ประสานกับส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อให้ความช่วยเหลือขนส่งเสบียงอาหารสัตว์ หากไม่สามารถขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นๆ ได้จะใช้วิธีจ้างเหมาบริการในการขนส่ง ในกรณีที่เป็นสุกรหรือสัตว์ปีก ให้สนับสนุนอาหารสำเร็จรูปโดยความจำเป็นโดยใช้เงินอุดหนุนราชการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยกรณีฉุกเฉินและประกาศกรมปศุสัตว์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน

๕.๓.๓ การเฝ้าระวังโรคและสุขภาพสัตว์

- ๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานเกษตรอำเภอ เฝ้าระวังศัตรูพืช หนูนา และโรคพืชที่อาจระบาดในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเฝ้าระวังการเหาเศษซากพืชหรือวัชพืช และเศษวัสดุทางการเกษตรในพื้นที่การเกษตร
- ๒) สำนักงานประมงจังหวัดให้คำแนะนำการเฝ้าระวังโรคระบาดสัตว์น้ำเนื่องจากในช่วงฤดูแล้งอุณหภูมิ อากาศและน้ำสูงขึ้น ปริมาณน้ำในแหล่งน้ำต่างๆลดน้อยลง ช่วงนี้ถ้ามีฝนตกอุณหภูมิและน้ำจะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สภาวะต่างๆ ดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อสุขภาพสัตว์น้ำที่เลี้ยงโดยตรง ทำให้สัตว์น้ำเครียดอ่อนแอและรับเชื้อโรคได้ง่ายโดยเฉพาะการเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง แม่น้ำลำน้ำสาขา อ่างเก็บน้ำ และคลองส่งน้ำต่างๆ
- ๓) สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร สำนักงานปศุสัตว์อำเภอให้คำแนะนำดูแลสุขภาพสัตว์และการรักษาสัตว์ป่วย รวมทั้งวางแผนเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า หากมีโรคระบาดเกิดขึ้น ต้องเร่งป้องกันรวมทั้งเก็บตัวอย่างเพื่อตรวจวินิจฉัยและหยุดยั้งการแพร่ระบาดของโรคเร็วที่สุด

๕.๓.๔ การจัดชุดปฏิบัติการช่วยเหลือ

๑) ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งอย่างเร่งด่วน ทั้งด้านพืช ประมงและปศุสัตว์โดยการทำงานทั้งหมดเป็นทีมเดียวกัน (One team for all Jobs)

๒) พัฒนาพื้นที่ทางการเกษตรและส่งเสริมแนะนำให้ความรู้ด้านการปรับปรุงบำรุงดิน

๕.๓.๕ การปฏิบัติการฝนหลวง

๑) สำนักงานเกษตรอำเภอ สำรวจข้อมูลพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและขอสนับสนุนการทำฝนหลวง

๒) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ประสานศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ขอสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบปัญหาภัยแล้งและปริมาณน้ำเก็บกักน้ำในพื้นที่เหนืออ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำทั่วไป ในพื้นที่จังหวัดมุกดาหาร รวมทั้งไฟฟ้าที่อาจจะเกิดขึ้น

๕.๓.๖ การติดต่อประสานงานและการรายงานผล

๑) ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดพร้อมสรุปรายงานสถานการณ์ภัยแล้ง ผลกระทบหรือความเสียหายด้านการเกษตรและการให้ความช่วยเหลือที่ดำเนินการในด้านต่างๆ ให้กองอำนวยการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหารและศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทราบทุกระยะ

๕.๔ การฟื้นฟูให้ดีกว่าเดิม

๕.๔.๑ การช่วยเหลือเกษตรกรตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานเกษตรจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานประมงจังหวัดมุกดาหาร สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดมุกดาหาร เร่งสำรวจความเสียหายด้านการเกษตร แจ้งสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร ขอประกาศเขตพื้นที่ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน กรณีภัยแล้ง และให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดมุกดาหาร สำรวจความเสียหายของพื้นที่ปลูกยางพาราของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนชาวสวนยาง และให้ความช่วยเหลือตามพระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘ และระเบียบการยางแห่งประเทศไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการใช้จ่ายในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยาง พ.ศ. ๒๕๖๐

๓) สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรนอกเหนือจากระเบียบกระทรวงการคลังฯ หรือตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง โดยการสนับสนุนและเร่งรัดการดำเนินการตามโครงการบูรณาการมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

๕.๔.๒ การสนับสนุนเงินกู้

๑) สนับสนุนเงินกู้อัตราดอกเบี้ยต่ำจากกองทุนพัฒนาสหกรณ์ ให้กับสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบปัญหาภัยแล้ง

๒) สนับสนุนสินเชื่อกองทุนปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และผ่อนผันการชำระเงินกู้รายงวด รวมทั้งการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ ให้กับเกษตรกรในพื้นที่ ส.ป.ก. ที่ประสบภัย

๓) ให้ความช่วยเหลือด้านหนี้สินเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวสวนยางที่ประสบภัยจากเงินกองทุนพัฒนายางพาราในการจัดสวัสดิการเพื่อเกษตรกรชาวสวนยางตามมาตรา ๔๙(๕) (พระราชบัญญัติการยางแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๔.๓ การฟื้นฟูสุขภาพสัตว์ และฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกร

๑) ให้คำแนะนำทางวิชาการในการจัดการฟื้นฟูพืชที่ปลูก การป้องกันและจำกัดโรคแมลงศัตรูพืชหลังประสบภัยแล้ง

๒) ฟื้นฟูเสริมสร้างสุขภาพสัตว์โดยการสนับสนุนแร่ธาตุ อาหารเสริมแก่สัตว์ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง และฟื้นฟูอาชีพของเกษตรกร

๕.๕ การปฏิบัติงานเตรียมพร้อมป้องกันและบรรเทาสถานการณ์ภัยแล้งจังหวัดมุกดาหาร

๑) ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ในสถานการณ์ภัยแล้ง

ที่ตั้งศูนย์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมุกดาหาร ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร ชั้น ๕ ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๒-๖๑๓๕๘๒ โทรสาร ๐๔๒-๖๑๓๕๘๓ เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ฯ คือ นางสาวช่อลัดดา คนชื่อ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ และนายจตุศักดิ์ ไชยทะ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

๒) ศูนย์ประมวลวิเคราะห์สถานการณ์น้ำ

ที่ตั้งศูนย์ โครงการชลประทานมุกดาหาร เลขที่ ๖๐ ถนนขยางกูร ก ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๒-๖๑๑๕๖๙ โทรสาร ๐๔๒-๖๑๑๕๖๘ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายต่อศักดิ์ ภูผา หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน

๓) ศูนย์บัญชาเหตุการณ์จังหวัดมุกดาหาร

ที่ตั้งศูนย์ สำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัดมุกดาหาร ศาลากลางจังหวัดมุกดาหาร ตำบลมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ๔๙๐๐๐ โทรศัพท์ ๐๔๒-๖๓๓๑๐๑ ๐๔๒-๖๑๕๓๘๓ โทรสาร ๐๔๒-๖๓๓๑๐๑

บทที่ ๖ การติดตามและรายงานผล

การติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านการเกษตร ในช่วงฤดูแล้ง ปี ๒๕๖๓/๖๔ จังหวัดมุกดาหาร ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร กำหนดแนวทางการติดตามและรายงานผลการปฏิบัติงานและความก้าวหน้าในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๖.๑ ก่อนเกิดภัย

- ๑) ติดตามสภาพอากาศ ประเมินสถานการณ์น้ำ และประเมินสถานการณ์ภัยแล้ง
- ๒) ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร กำหนดจัดประชุมคณะกรรมการศูนย์ฯ เป็นประจำทุก ๒ เดือน
- ๓) จัดทำรายงานการประชุม พร้อมรายงานผลการแจ้งเตือนภัยด้านการเกษตร และการประชาสัมพันธ์ ประจำเดือน รวมทั้งการสร้างการรับรู้ให้เกษตรกรเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง

๖.๒ ขณะเกิดภัย

- ๑) ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร จัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เพื่อติดตามสถานการณ์ และปรับแผนการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ภัยแล้ง
- ๒) จัดทำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตร โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรายงานข้อมูลเบื้องต้น ดังนี้

- ๒.๑) สถานการณ์เบื้องต้น
- ๒.๒) ประเมินความเสียหายเบื้องต้น
- ๒.๓) การช่วยเหลือเบื้องต้น
- ๒.๔) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ

ส่งข้อมูลดังกล่าวให้ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตรจังหวัดมุกดาหาร ทางโทรสาร ๐๔๒-๖๑๓๕๘๓ ทาง E-mail : paco_mdh@opsmoac.go.th เพื่อรวบรวมส่งให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ต่อไป โดยให้จัดส่งข้อมูลทุกวันจนกว่าสิ้นสุดภัย และให้ยุติการรายงานเมื่อสิ้นสุดภัยหรือสถานการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

๖.๓ หลังเกิดภัย

เมื่อเกิดสถานการณ์เข้าสู่ภาวะที่สามารถประเมินความเสียหายด้านการเกษตรได้ ศูนย์ติดตามฯ จังหวัดมุกดาหาร จัดทำรายงานความเสียหายด้านการเกษตร (ด้านพืช ด้านประมง และด้านปศุสัตว์) รายงานความก้าวหน้าการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติด้านการเกษตรตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง และจัดส่งรายงานให้ศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๖.๔ การรายงานสถานการณ์

เพื่อให้การบริหารจัดการสถานการณ์ การบริหารจัดการน้ำ และการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งของจังหวัดมุกดาหารเป็นไปตามเป้าหมายของแผน กำหนดให้รายงานสถานการณ์ ผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน พร้อมปัญหาอุปสรรค เสนอผู้ว่าราชการจังหวัดมุกดาหาร และศูนย์ติดตามฯ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทุกวันศุกร์